

Κουλτούρα συνεργασίας στο σχολείο - Επαγγελματική
ανάπτυξη και αυτονομία του Εκπαιδευτικού
«Ο ρόλος του Ενδοσχολικού Συντονιστή»

Κατερίνα Νικολακοπούλου,
Οργανωτική Συντονίστρια ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Δυτικής Ελλάδας
Σύμβουλος Εκπαίδευσης, 3^η Θέση Αχαΐας

Η δομή της Ημερίδας

1. **« Νέοι Συλλογικοί Θεσμοί»:** Το νέο Σχολείο της Συλλογικότητας - **Έννοιες κλειδιά**
2. **Ενδοσχολικός Συντονιστής/τρια:** Ρόλος-Αρμοδιότητες και Καθήκοντα
3. **Ετεροπαρατήρηση:** Πρόταση ενδοσχολικής επιμόρφωσης και επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών.

«Συλλογικοί Θεσμοί»: Το Σχολείο της Συλλογικότητας

Έννοιες κλειδιά?

Συλλογική λειτουργία στη σχολική μονάδα

- ▶ Η συλλογική λειτουργία της σχολικής μονάδας συμβάλλει στην προώθηση αλλαγών και καινοτομιών (Πασιαρδής, 2014).
- ▶ Η επικοινωνία των εκπαιδευτικών, η συνεργασία, οι θετικές διαπροσωπικές σχέσεις, η ανταλλαγή εμπειριών και γνώσεων οδηγεί στην εμπέδωση της νέας γνώσης και στη μάθηση (Durbin, 2014).
- ▶ Η συλλογική λειτουργία αφορά στη λειτουργία του Συλλόγου Διδασκόντων και Ομάδων Εργασίας με κοινά ενδιαφέροντα και στόχους.

Συλλογική λειτουργία στη σχολική μονάδα

- ▶ Η συμμετοχή όλων των εκπαιδευτικών στη διαμόρφωση κουλτούρας συνεργασίας ο προγραμματισμός και η αξιολόγηση του παιδαγωγικού έργου συνιστούν στοιχεία απαραίτητα στη σύγχρονης κοινωνικές συνθήκες (Μαυρογιώργος, 2008).
- ▶ Η προώθηση της συνεργατικότητας και η επίγνωση της ανάγκης για συλλογική μάθηση συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου (Giles & Hargreaves, 2006. Hargreaves & Fullan, 2012)
- ▶ Η αλλαγή της κουλτούρας του σχολείου απαιτεί χρόνο και προσπάθεια (Thompson, 2011).
- ▶ Η κουλτούρα συνδέεται με την ατμόσφαιρα του σχολείου, το σταθερό περιβάλλον του, το βαθμό συνεργασίας των εκπαιδευτικών μεταξύ τους (Hoy & Miskel, 2008).

Ο Διευθυντής – Ηγέτης στη σχολική μονάδα

- ▶ Καταλυτικός ο **εμπνευστικός και διευκολυντικός ρόλος** του ηγέτη (Kaplan & Owings, 2013) ο οποίος ενθαρρύνει την **εμπλοκή και τη συμμετοχή όλων στη διοίκηση** την κατανομή/ανάθεση ηγετικών ρόλων τη διεύρυνση της συνευθύνης στη λήψη αποφάσεων και την ενίσχυση της συνοχής (Μπαγάκης, Δεμερτζή & Σταμάτης, 2007).
- ▶ Ο διευθυντής οφείλει να συνεργάζεται αρμονικά και με τους γονείς (Sergionanni, 2001).
- ▶ Η εκπαιδευτικοί χρειάζεται να **πειστούν** για την ανάγκη οικοδόμησης ενός κλίματος **αμοιβαίας μάθησης** και στην ανάγκη να προβαίνουν συλλογικά σε **στοχαστική κριτική ανάλυση** του παιδαγωγικού τους έργου (Ματσαγγούρας, 2003).

Η υπάρχουσα κουλτούρα απομόνωσης ...

- ▶ Οδηγεί σε προσωπική ανασφάλεια .
- ▶ Σε χαμηλά επίπεδα ανάληψης ρίσκου και ποιότητας διδασκαλίας .
- ▶ Στερεί τους εκπαιδευτικούς από τη **θετική ανατροφοδότηση**, τον έπαινο και την υποστήριξη των συναδέλφων τους, τόσο σε ψυχολογικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο.
- ▶ Θέτει **εμπόδια** στη δημιουργικότητα τους στην προώθηση καινοτομιών και την επαγγελματική τους ανάπτυξη .
- ▶ Οδηγεί σε ένα είδος συντηρητισμού, σε **προσήλωση στις παραδοσιακές μεθόδους** (μετωπική, δασκαλοκεντρική διδασκαλία) και στην εμπειρία τους από το παρελθόν τους ως μαθητών, προκειμένου να διαμορφώσουν το δικό τους στυλ διδασκαλίας.

Μέχρι πρότινος ...

- ▶ Ατομικός χαρακτήρας της διδασκαλίας και απομόνωση στην αίθουσα διδασκαλίας
- ▶ Τυπική διεκπεραίωση της ύλης και μη ενασχόληση με την παραγωγή διδακτικού υλικού και με θέματα αναλυτικού προγράμματος
- ▶ Μετάθεση ευθυνών προς τα πάνω και απουσία ανάληψης ευθύνης ...

και επίσης ...

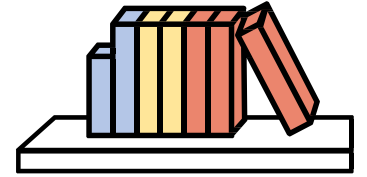
- ▶ Κλειστός χαρακτήρας σχολείου και απουσία ουσιαστικών σχέσεων με τους γονείς και την ευρύτερη κοινωνία
- ▶ Συγκέντρωση εξουσίας στον διευθυντή και περιορισμένος ρόλος του συλλόγου διδασκόντων
- ▶ Αποσπασματικότητα στην αντιμετώπιση προβλημάτων και απουσία μιας συνολικής προσέγγισης

Συλλογικές μορφές λειτουργίας

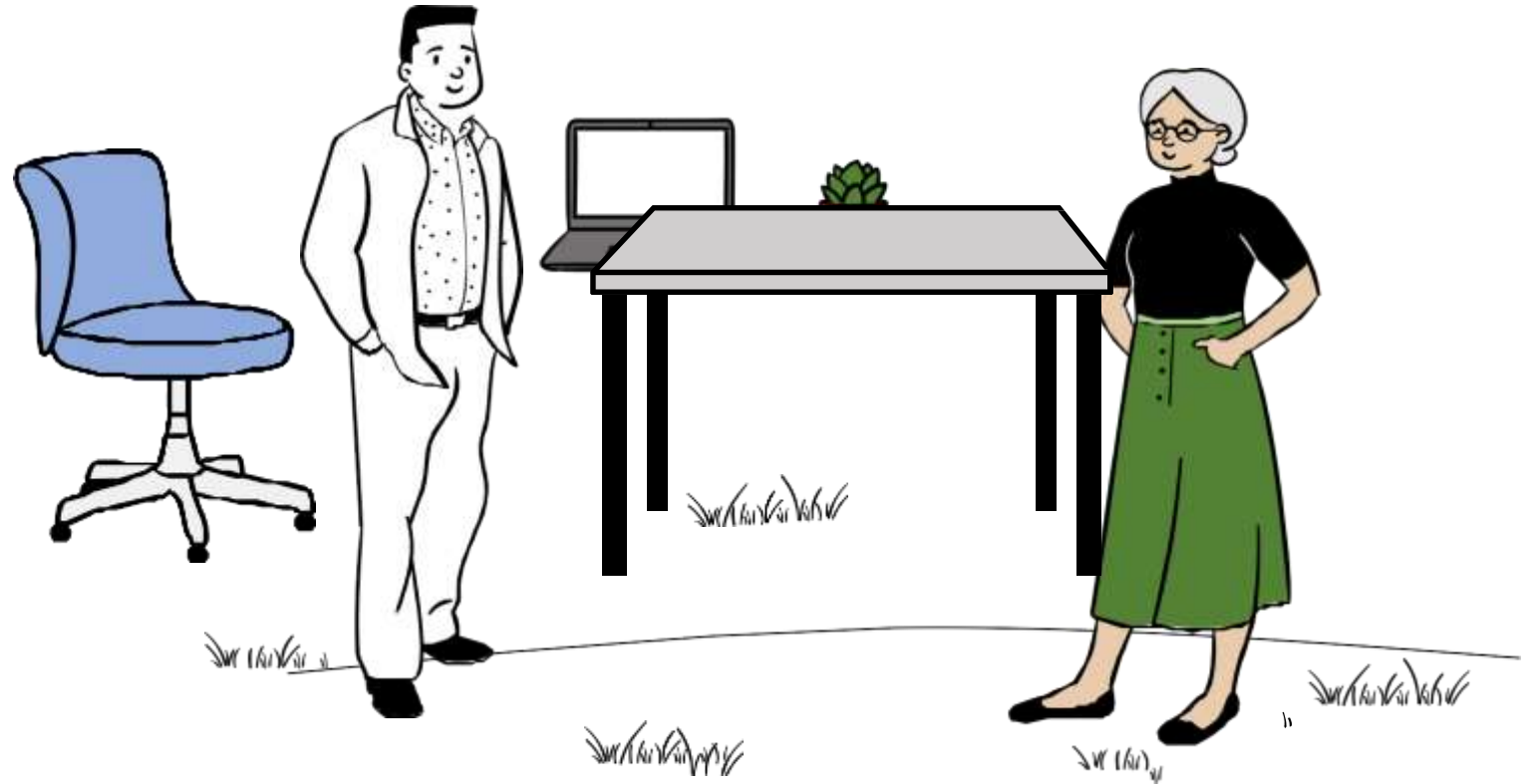
- ▶ Στα σχολεία με **αναπτυγμένη κουλτούρα συνεργασίας**, οι εκπαιδευτικοί βοηθούν, υποστηρίζουν και συμβουλεύουν ο ένας τον άλλον, σχεδιάζουν μαζί, στοχάζονται και αξιολογούν τη διδασκαλία και τις κοινές δραστηριότητες.
- ▶ Με βάση το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας της σχολικής μονάδας και των υποστηρικτικών δομών της, έχουν θεσμοθετηθεί συλλογικά όργανα επιτροπές και θεσμοί για την υποστήριξη της συλλογικής λειτουργίας στο σχολείο.
- ▶ Για να αξιοποιηθούν τα συλλογικά όργανα είναι ανάγκη να περάσουμε:
  - ▶ *από την τεχνητή συνεργατικότητα*
  - ▶ *στην αποτελεσματική συνεργασία των εκπαιδευτικών*
  - ▶ *για ουσιαστική συμμετοχή στα συλλογικά όργανα*
  - ▶ *για ομαδική προσπάθεια*

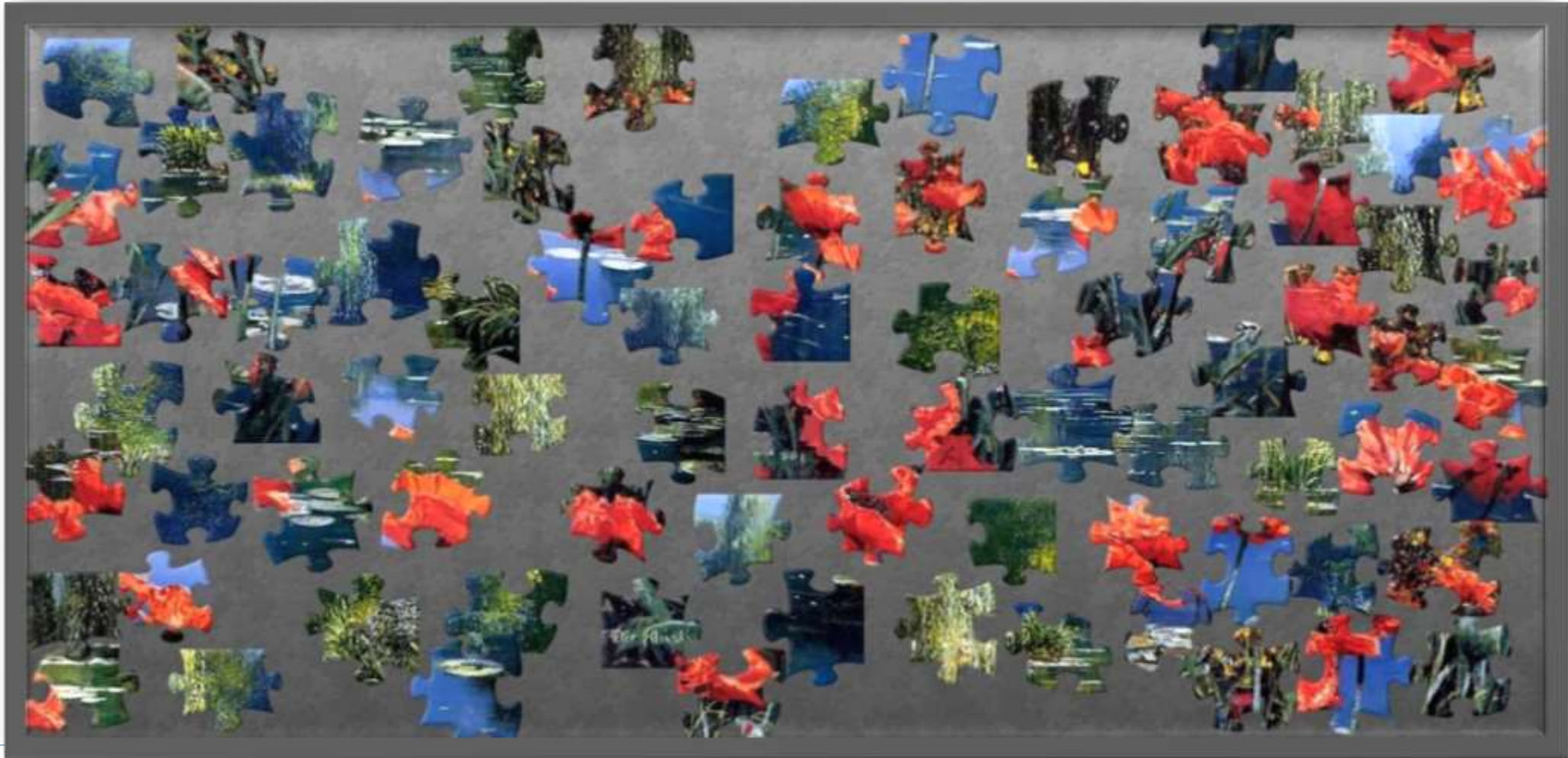
Ενδοσχολικός συντονιστής/τρια

(ΦΕΚ 4509B/2022)_ Αριθμ. Φ12/102913/ΓΔ4

Διάσπαρτα, άνευ σημασίας ή νοήματος, μικρά εικονίδια
... ίσως αν ενωθούν ...

Συνθέτουν μία ολοκληρωμένη εικόνα...

- ▶ Ξεκάθαρη, φωτεινή που αρέσει ίσως ή όχι...

- ▶ ... ή κάπως θολή με λιγότερη καθαρότητα

Νέα Προγράμματα Σπουδών ... Νέα βιβλία-Πολλαπλό βιβλίο ...
Εργαστήρια Δεξιοτήτων ... Συλλογικός Προγραμματισμός ...
Εσωτερική και Εξωτερική αξιολόγηση ... Ενδοσχολικοί
Συντονιστές ... Μέντορες .43 Όμιλοι ... Επιμορφωτικές
διαδικασίες ...

Αλλαγή διδακτικού &
παιδαγωγικού
Παραδείγματος

Καθήκοντα και αρμοδιότητες (Ενδοσχολικός Συντονιστής/στρια)

45643

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

25 Αυγούστου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4509

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- 1) Λειτουργία Εκπαιδευτικών Ομίλων - Υπεύθυνοι Εκπαιδευτικών Ομίλων.
- 2) Ενδοσχολικός Συντονιστής.
- 3) Παιδαγωγικός Σύμβουλος - Μέντορας στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 102939/ΓΔ4 (1)

Λειτουργία Εκπαιδευτικών Ομίλων - Υπεύθυνοι Εκπαιδευτικών Ομίλων.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ
Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

- 1) Το άρθρο 89 του ν. 4823/2021 «Αναβάθμιση του σχολείου, ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις» (Α' 136).
- 2) Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
- 3) Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
- 4) Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και

ας και Θρησκευμάτων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στην Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ζωή Μακρή» (Β' 33).

8) Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005 - Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

9) Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη, σύμφωνα με την υπό στοιχεία Φ.1/Γ/410/99354/Β1/08-08-2022 εισήγηση του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (Α' 143) της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Προϋποθέσεις και λειτουργία ομίλων

1. Οι Διευθυντές/ντριες ή οι Προϊστάμενοι/ες των δημοτικών σχολείων και των σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, με δική τους πρωτοβουλία ή μετά από εισήγηση του Συλλόγου Διδασκόντων ή εκπαιδευτικού ή εκπαιδευτικών της οικείας σχολικής μονάδας, δύναται να αποφασίζουν τη συγκρότηση και λειτουργία εκπαιδευτικών ομίλων, μετά τη λήξη του ημερήσιου ωρολόγιου προγράμματος διδασκαλίας, κατόπιν σχετικής ενημέρωσης του Σχολικού Συμβουλίου και της οικείας δημοτικής αρχής. Οι εκπαιδευτικοί όμιλοι των δημοτικών σχολείων δύναται να συγκροτούνται και να λειτουργούν και κατά τις διδακτικές ώρες του ολοήμερου προγράμματος της σχολικής μονάδας.

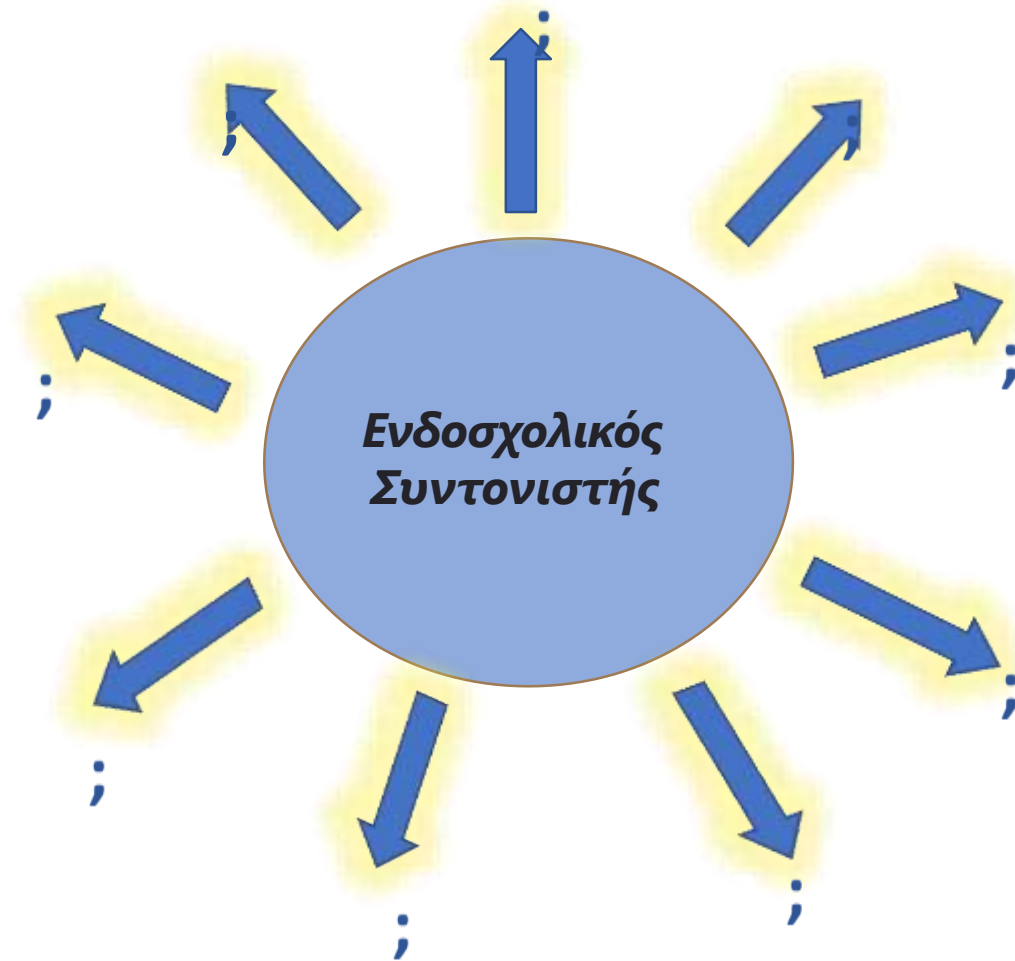
2. Στο πλαίσιο λειτουργίας των ομίλων δύναται να προσφέρονται αντικείμενα και δράσεις όπως ενδεικτικά αναφέρονται: δημιουργική απασχόληση, ελεύθερη έκφραση και ψυχαγωγία με αντικείμενα σχετιζόμενα, μεταξύ άλλων, με τον αθλητισμό, τα ομαδικά αθλήματα, τους παραδοσιακούς ή μοντέρνους χορούς, τη χοροκινητική έκφραση, τις εικαστικές τέχνες, τις χειροτεχνί-

Συντονιστές Τάξεων/Συντονιστές Γνωστικών Πεδίων

Δραστηριότητα 1η

Ποιος είναι ο ρόλος του Ενδοσχολικού Συντονιστή;

Άρθρο 1: Ορισμός Ενδοσχολικού Συντονιστή

Οι Ενδοσχολικοί Συντονιστές (Τάξεων ή Γνωστικών Πεδίων):

- **Όργανα Συντονισμού του Εκπαιδευτικού Έργου** σε επίπεδο σχολικής μονάδας Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπ/σης
- **Συντονίζουν και υποστηρίζουν τους εκπ/κούς** στο έργο τους, καθώς και τις προσπάθειες της Διεύθυνσης κάθε σχολικής μονάδας να **την ενισχύσουν ως επαγγελματική κοινότητα μάθησης και ανάπτυξης.**
- **Διοικητικά τελούν** υπό την εποπτεία της Διεύθυνσης της σχολικής μονάδας και
- **Παιδαγωγικά βρίσκονται σε άμεση επικοινωνία και συνεργασία με τον Σύμβουλο Εκπαίδευσης παιδαγωγικής και επιστημονικής ευθύνης**
- **Συνεπικουρούν τον/τη Διευθυντή/-ντρια ή Προϊστάμενο/-η της σχολικής μονάδας και τον/την Υποδιευθυντή/-ντρια στο έργο τους, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.**

Ποιος είναι ο ρόλος του;

Το Σχολείο ως ... επαγγελματικής κοινότητας μάθησης (εκπαιδευτικοί)

- **Ίσος μεταξύ ίσων.**
- **Ο παιδαγωγικός σύνδεσμος με το Σύμβουλο Εκπαίδευσης**
- **Η φωνή της Σ.Μ. που διαχειρίζεται τις ιδέες-ανησυχίες-προβληματισμούς- που ανακύπτουν από την άσκηση του εκπ/κού έργου.**

Ειδικότερα: Ο θεσμός του Ενδοσχολικού Συντονιστή

στοχεύει

- ▶ Στην υποστήριξη της επαγγελματικής ανάπτυξης /μάθησης των εκπαιδευτικών

δηλ.

- ▶ Βελτίωση της διδακτικής πρακτικής προς όφελος των ίδιων και των μαθητών

πώς επιτυγχάνεται;

- ▶ **Μάθηση που λαμβάνει χώρα** μέσα από διαδικασίες στη Σ.Μ. και λαμβάνει υπόψη: ανάγκες εκπαιδευτικών & ιδιαιτερότητες Σ.Μ.

δηλ.

- ▶ Προσέγγιση εκπαιδευτικών θεμάτων όχι ατομικά αλλά **από ανταλλαγή ιδεών / σκέψεων / προτάσεων** στην κοινότητα μάθησης των εκπαιδευτικών

Άρα

Απαιτείται η παρουσία ενός παιδαγωγικού συνδέσμου ανάμεσα στον παιδαγωγικά υπεύθυνο (Σ.Ε./ΣΕΕ) και την επαγγελματική κοινότητα μάθησης.

Άρθρο 2: Καθήκοντα και αρμοδιότητες

1. **Υποστηρίζουν και συντονίζουν** τους/τις εκπαιδευτικούς ανά ομάδες τάξεων ή ανά ομάδες ειδικοτήτων σε συνεργασία με αυτούς και τους/τις αντίστοιχους/-ες κάθε φορά Συμβούλους Εκπαίδευσης (Παιδαγωγικής/Επιστημονικής ευθύνης).

Άρα:

Αποτελούν τον/την ενδιάμεσο (το σύνδεσμο) για ζητήματα **παιδαγωγικού** ή/και **διδακτικού** ενδιαφέροντος μεταξύ εκπαιδευτικών και ΣΕ/ΣΕΕ και βοηθούν σε **αποφάσεις/δράσεις** που αφορούν ειδικότητες εκπαιδευτικών και εκπαιδευτικούς τάξεων.

Πώς;

Ανίχνευσης των αναγκών μέσω ανώνυμου ερωτηματολογίου ή **συνεντεύξεων (focus group)** και των **τρόπων με τους οποίους** **θα ήθελαν να υποστηριχθούν** οι συνάδελφοι.

Εργασία σε ομάδες:

Ομάδα 1: Φύλλο Εργασίας: Άρθρο 2, παρ. 2

Ομάδα 2: Φύλλο Εργασίας: Άρθρο 2, παρ. 3

Ομάδα 3: Φύλλο Εργασίας: Άρθρο 2, παρ. 4

Ομάδα 4: Φύλλο Εργασίας: Άρθρο 2, παρ. 5

Ομάδα 5: Φύλλο Εργασίας: Άρθρο 2, παρ. 8

Χρόνος: 15΄

.....

**Παρουσίαση στην Ολομέλεια από τον/την
Εκπρόσωπο της Ομάδας: 10΄**

Πηγή εικόνας: <https://aventislearning.com/how-to-foster-effective-team-collaboration/>

Άρθρο 2: Καθήκοντα και αρμοδιότητες, αρ.2

2. Παρακολουθούν και εποπτεύουν τόσο τον ετήσιο προγραμματισμό της διδακτέας ύλης όσο και τον προγραμματισμό επιμέρους ενοτήτων, σε συνεργασία με τους/τις διδάσκοντες/-ουσες, σύμφωνα με τα ισχύοντα Προγράμματα Σπουδών και τα Ωρολόγια Προγράμματα.

Άρα:

Βοηθούν στον συντονισμό του προγραμματισμού της διδακτέας ύλης (ανά διδακτικό αντικείμενο, επετειακές ενότητες, Εργαστήρια Δεξιοτήτων, αξιολόγηση μαθητών/-τριών κ.λπ.).

Οδηγίες διδασκαλίας μαθημάτων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης κατά το σχολικό έτος 2023-2024

Πώς;

1^η Ετήσια συνάντηση: χρειάζεται να αφορά στον Προγραμματισμό.

- συζητείται ένας ενδεικτικός ετήσιος Προγραμματισμός
- με βάση το **σχολικό ημερολόγιο** της τρέχουσας σχολικής χρονιάς
- λαμβάνοντας υπόψη τον **εξορθολογισμό της ύλης** και γενικότερα τις **οδηγίες του ΙΕΠ**.

•Ανά τακτά διαστήματα: Συναντήσεις & συνεργασία με ομάδες εκπαιδευτικών.

•Μία φορά το μήνα: Προτείνεται να συζητείται η πορεία της υλοποίησης του Προγραμματισμού.

Η διαδικασία / συζήτηση μπορεί να διευκολύνεται/αποτυπώνεται και μέσω κοινόχρηστου εγγράφου (google doc).

- ενότητα 1
- ενότητα 2
- ενότητα 3
- ενότητα 5
- ενότητα 4
- ΕΠΙΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ**
- ενότητα 6
- ενότητα 7
- ενότητα 8

• Αριθμοί-Άλγεβρα (Αριθμοί):

29 ΚΕΦΑΛΑΙΑ
4 ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ

Στοχαστικά Μαθηματικά (Στατιστική - Πιθανότητες):

3 ΚΕΦΑΛΑΙΑ
1 ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ

Αριθμοί-Άλγεβρα (Άλγεβρα)

3 ΚΕΦΑΛΑΙΑ
1 ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ

Χώρος και Γεωμετρία - Μετρήσεις

15 ΚΕΦΑΛΑΙΑ
2 ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ Ε΄ΤΑΞΗΣ

**ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΕΣ
ΩΡΕΣ**

32X4=128 Δ.Ω

ΑΠΩΛΕΙΕΣ ΩΡΩΝ

12 Δ.Ω

50 ΚΕΦΑΛΑΙΑ

30X2=60

15X3=45

5X1=5

8X1=8

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ

ΣΥΝΟΛΟ: 118

ΕΝΣΥΝΕΙΔΗΤΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

2η ενότητα: Η παρέα

3η ενότητα: Μια παράσταση στην πλατεία

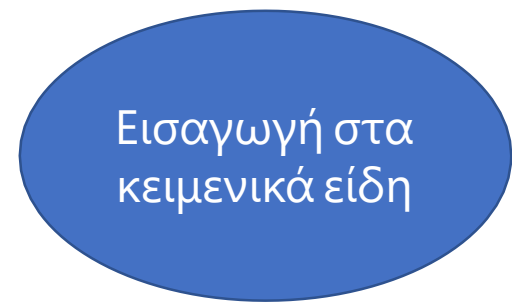
6η ενότητα: Το χαμένο κλειδί

4η ενότητα: Το σύννεφο έφερε βροχή

5η ενότητα: Σκανταλιές

ΑΠΟ 19 ΟΚΤΩΒΡΗ ΜΕΧΡΙ ΤΕΛΟΣ ΦΛΕΒΑΡΗ

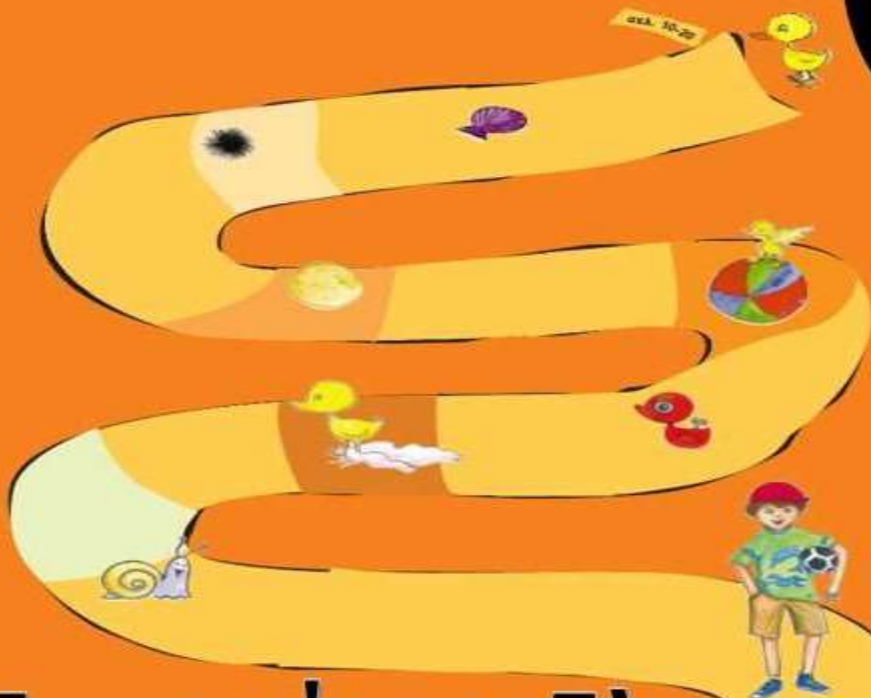
Έως το τέλος του διδακτικού έτους ΠΡΟΣΟΧΗ!!!
Με βάση τον εξορθολογισμό αφαιρείται ικανός αριθμός κεφαλαίων

ΦΑΣΕΙΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

ΠΕΡΙΠΟΥ 1 ΜΗΝΑ

ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ Ο ΑΡΗΣ;

1

Γνωριμία με Γλωσσικά

Στοιχεία

□ 40 ΚΕΦΑΛΑΙΑ

□ 20 ΚΕΦΑΛΑΙΑ * 4 ΩΡΕΣ = 80 ΩΡΕΣ

□ 8 ΚΕΦΑΛΑΙΑ * 3 ΩΡΕΣ = 24 ΩΡΕΣ

□ 12 ΚΕΦΑΛΑΙΑ * 2 ΩΡΕΣ = 24 ΩΡΕΣ

128 ΩΡΕΣ

Πρόταση: Προγραμματισμός διδακτέας ύλης

- ▶ Οι προγραμματισμοί **(ετήσιοι, τριμηνιαίοι, ωριαίοι κ.λπ.)** της διδασκαλίας της διδακτέας ύλης επιτρέπουν στον εκπαιδευτικό να κάνει πολύ **καλή διαχείριση του διδακτικού χρόνου**.
- ▶ Οι προγραμματισμοί είναι χρήσιμο να συμπεριλαμβάνουν επίσης:
  - εκτός από τις **γνώσεις** και τις **δεξιότητες** που πρέπει να κατακτήσουν οι μαθητές σε κάθε τάξη και
  - πρόσθετα στοιχεία, όπως τις **ημερομηνίες των επαναληπτικών διαγωνισμάτων** κ.λπ.

Όπως αναφέρει η L. Walker:

*«Αυτές είναι ανεκτίμητες πληροφορίες που δίνουν στη διδασκαλία σας ρυθμό και σας ενημερώνουν ότι έχετε ξεφύγει από τους χρονικούς περιορισμούς.
Αν έχετε ένα **αντίγραφο του αναλυτικού προγράμματος** μπροστά σας, το μόνο που χρειάζεται να κάνετε είναι **να κατανείμετε το χρόνο σας** ανάλογα με τις **βδομάδες του σχολικού έτους**».*

Άρθρο 2: Καθήκοντα και αρμοδιότητες, παρ. 3

3. Σχεδιάζουν και οργανώνουν διδασκαλίες και δράσεις με σκοπό την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και την ανταλλαγή καλών πρακτικών σε συνεργασία τόσο με τον/την εκάστοτε **Σύμβουλο Εκπαίδευσης της ειδικότητας** όσο και με τον/την Παιδαγωγικό/ή Σύμβουλο-Μέντορα, στην περίπτωση που ο/η τελευταίος/-α δεν ασκεί καθήκοντα Ενδοσχολικού Συντονιστή.

Άρα:

- Καλούν και εμπνέουν τους εκπαιδευτικούς:
  - Ανταλλαγή καλών πρακτικών
  - Εφαρμογή Σχολικών Δραστηριοτήτων,
  - Ανάπτυξη προγραμμάτων- Δράσεων
(e-twinning, Erasmus, Ασφάλεια στο Διαδίκτυο)
  - Συνδυαστικά με τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων
  - Συνδυαστικά με Εσωτερική αξιολόγηση- Συλλογ. Προγραμματισμό - Σχέδια δράσης.

- **Εστίαση στη μεθοδολογία** και όχι στο περιεχόμενο.
- **Ανταλλαγή** εκπαιδευτικών **πρακτικών** για το σχεδιασμό, την οργάνωση και αξιολόγηση του μαθήματος.
- **Παρακολούθηση διδασκαλίας** άλλων συναδέλφων – συζήτηση και αναστοχασμός.
- **Ετερο-παρατήρηση.**

Άρθρο 2: Καθήκοντα και αρμοδιότητες, παρ. 8

8. **Οργανώνουν**, σε συνεργασία με τον Σύμβουλο Εκπαίδευσης και τους εκπαιδευτικούς, την πραγματοποίηση τουλάχιστον **τριών διδασκαλιών εντός του διδακτικού έτους**, τις οποίες παρακολουθούν όλοι/-ες οι εκπαιδευτικοί της **ομάδας τάξεων/ειδικοτήτων**.

Άρα:

Συνεργάζονται, προγραμματίζουν με τους εκπαιδευτικούς διδασκαλίες οι οποίες μπορούν να βελτιώσουν την διδακτική πρακτική των εκπαιδευτικών.

Μία μορφή επιμόρφωσης στο πλαίσιο της επαγγελματικής ανάπτυξης και μάθησης είναι η **ομότιμη μάθηση (peer to peer learning)**, η οποία συντελείται στη σχολική μονάδα.

Υλοποίηση: Η παρακολούθηση διδασκαλίας εκπ/κού από την υπόλοιπη ομάδα εκπαιδευτικών πρέπει να περιλαμβάνει τρία (3) στάδια:

- 1. Συνάντηση με τον εκπ/κό** που θα διδάξει και τον παιδαγωγικά υπεύθυνο (Ενδοσχολικό Συντονιστή)- Μέντορα -Προτείνεται η **Συνεργασία με τον αρμόδιο Σ.Ε.**
- 2. Παρατήρηση Διδασκαλίας**
- 3. Συζήτηση – Αναστοχασμός** μετά τη διδασκαλία.

Ζητήματα προς συζήτηση:

- Πώς θα πραγματοποιηθούν οι διδασκαλίες στο πλαίσιο λειτουργίας της Σ.Μ.;
- Ποια η διαφορά ετεροπαρατήρησης και ομότιμης μάθησης;

Άρθρο 2: Καθήκοντα και αρμοδιότητες, παρ. 4

4. Εισηγούνται καινοτόμα εκπαιδευτικά εργαλεία διδασκαλίας και προβαίνουν στην εφαρμογή και αξιολόγησή τους, σε συνεργασία τόσο με τον/την Παιδαγωγικό Σύμβουλο-Μέντορα όσο και με τον/την αντίστοιχο/η Σύμβουλο Εκπαίδευσης, αν τούτο κρίνεται εκπαιδευτικά αναγκαίο.

Άρα:

Προτείνουν στους/στις εκπαιδευτικούς να εφαρμόζουν τεχνικές :

- διαφοροποιημένης διδασκαλίας,
- ανεστραμμένης τάξης,
- ευέλικτης ομαδοποίησης,
- επίδειξης πειραμάτων,
- χρήση χειραπτικού υλικού (π.χ. ράβδοι κλασμάτων),
- αξιοποίηση ψηφιακού σχολείου,
- αξιοποίηση περιγραφικής αξιολόγησης, κ.ά.

Άρθρο 2: Καθήκοντα και αρμοδιότητες, παρ. 4

4. Εισηγούνται καινοτόμα εκπαιδευτικά εργαλεία διδασκαλίας και προβαίνουν στην εφαρμογή και αξιολόγησή τους, σε συνεργασία τόσο με τον/την Παιδαγωγικό Σύμβουλο-Μέντορα όσο και με τον/την αντίστοιχο/η Σύμβουλο Εκπαίδευσης, αν τούτο κρίνεται εκπαιδευτικά αναγκαίο.

Άρα:

Προτείνουν να συμβουλευόμαστε διαδικτυακούς εκπαιδευτικούς πόρους, όπως:

- ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ- Εθνικός συσσωρευτής εκπαιδευτικού περιεχομένου <http://photodentro.edu.gr/aggregator/>
- Πλατφόρμα «Αίσωπος» - Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια <http://aesop.iep.edu.gr/>
- Η Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα. <http://www.greek-language.gr/greekLang/index.html>
- Πρωτέας- Εκπαιδευτικά σενάρια. <http://proteas.greek-language.gr/>
- Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Διάσωσης Σχολικού Υλικού <http://www.ekedisys.gr/>
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου <http://www.pi.ac.cy/pi/index.php?lang=el>
- Εθνική Πινακοθήκη. <http://www.nationalgallery.gr/site/content.php>

Πότε;
Στη μηνιαία
συνάντηση (παρ. 7).

Πώς;

- Επιμόρφωση στο πλαίσιο της ενδοσχολικής του άρθρου 95 Ν. 4823/2021
- Οργάνωση διδασκαλίας
- Ετεροπαρατήρηση διδασκαλίας

Παραδείγματα

Σε συνεργασία με το Σύμβουλο Εκπ/σης/ΣΕΕ (με βάση τις ανάγκες της μονάδας, τα αποτελέσματα της εσωτερικής αξιολόγησης ή της διάχυσης καλών πρακτικών) μπορεί να αναδύονται προτάσεις για διάφορες ενότητες:

- *Παράδειγμα 1^ο: Διδασκαλία κλασμάτων με χρήση ράβδων*
- *Παράδειγμα 2^ο: Διδασκαλία Γλώσσας Α' τάξης με το Λογισμικό της Γλώσσας Α' τάξης*
- *Παράδειγμα 3^ο: Διδασκαλία γνωστικών αντικειμένων (Φυσικά – Γεωγραφία) με εφαρμογές από το Φωτόδεντρο.*

Άρθρο 2: Καθήκοντα και αρμοδιότητες, παρ. 5

5. Σε συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς ανά ομάδες τάξεων ή ειδικοτήτων παρακολουθούν και εποπτεύουν τον προγραμματισμό των διαδικασιών αξιολόγησης των μαθητών/τριών.

Άρα:

Συζήτηση για αξιολόγηση μαθητών: αρχική (διαγνωστική), διαμορφωτική, τελική (διαφοροποιημένη) αξιολόγηση.

Πώς/Πότε; (ορίζεται στην παρ. 7)

Στο πλαίσιο των ως άνω καθηκόντων **οργανώνουν τουλάχιστον μία (1) συνάντηση εργασίας με εκπαιδευτικούς τον μήνα**, ανά ομάδες τάξεων/ομάδες ειδικοτήτων καθ' όλη τη διάρκεια του διδακτικού έτους, αξιοποιώντας με τον τρόπο αυτό τους ενδο-σχολικούς εκπαιδευτικούς πόρους.

Άρθρο 2: Καθήκοντα και αρμοδιότητες, παρ. 7

Στο πλαίσιο της επαγγελματικής ανάπτυξης πρέπει να δημιουργούνται εντός της Σ.Μ. ευκαιρίες ανταλλαγής απόψεων, καθώς η προσέγγιση των εκπαιδευτικών δεν πρέπει να είναι ατομική, αλλά μέσα από την αλληλεπίδραση.

“Η συνεργασία είναι η οδός για αλλαγή & βελτίωση”

Πότε; Εκτός διδακτικού ωραρίου – εντός εργασιακού ωραρίου.

Πόσες συναντήσεις; (1) κάθε μήνα, άρα **τουλάχιστον** (9) συνολικά.

Ενδεικτική Πρόταση:

- ❖ **Πρώτη** συνάντηση: Στην αρχή της σχολικής χρονιάς με τους εκπ/κούς όλων των τάξεων.
- ❖ (4) συναντήσεις: οι εκπ/κοί των μικρών τάξεων/ (4) συναντήσεις: οι εκπ/κοί των μεγάλων τάξεων
- ❖ **Τελευταία** συνάντηση: στο τέλος της σχολικής χρονιάς με τους εκπ/κούς όλων των τάξεων.

Σε κάποιες μπορεί να συμμετέχει και ο Σύμβουλος Εκπ/σης.

Ποια τα θέματα των μηνιαίων συναντήσεων;

(Προκύπτουν από τις παρ. 2, 3 & 8, 4 και 5 του άρθρου 2)

- Ετήσιος προγραμματισμός διδακτέας ύλης και επιμέρους ενοτήτων
- Επιμορφωτικές δράσεις
- Ανταλλαγή καλών πρακτικών
- Καινοτόμα εκπαιδευτικά εργαλεία διδασκαλίας (εφαρμογή-αξιολόγησή τους)
- Διαδικασίες αξιολόγησης μαθητών (π.χ. διαμορφωτική /τελική αξιολόγηση)
- Οργάνωση διδασκαλιών – ετεροπαρατήρηση – αναστοχασμός - συζήτηση

Ημερολόγιο Καταγραφής Ενεργειών Ενδ. Συντονιστή
(προτείνεται)

Άρθρο 2: Καθήκοντα και αρμοδιότητες, παρ. 9

9. Ασκούν τα καθήκοντά τους και λειτουργούν συμπληρωματικά και ενισχυτικά προς τους υφιστάμενους θεσμούς υποστήριξης των σχολικών μονάδων, **χωρίς να υποκαθιστούν τον Σύλλογο Διδασκόντων**, τον/τη Διευθυντή/τρια και τον/την Σύμβουλο Εκπαίδευσης της σχολικής μονάδας ή τις υποστηρικτικές δομές της εκπαίδευσης στην άσκηση των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων τους.

Άρα:

Αποτελούν έναν/μία εκπαιδευτικό, ίσο μεταξύ ίσων, που ενισχύει-διευκολύνει τους υπάρχοντες θεσμούς της σχολικής μονάδας.

Άρθρο 2: Καθήκοντα και αρμοδιότητες, παρ. 10

10. Στην αρχή κάθε διδακτικού έτους συντάσσουν προγραμματισμό δράσεων και ενεργειών και στο τέλος του διδακτικού έτους συντάσσουν ετήσια έκθεση, στην οποία αναφέρονται όλες οι ενέργειες που διενεργήθηκαν από μέρους τους κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς. Η έκθεση υποβάλλεται κατά περίπτωση στον/στη Διευθυντή/ντρια ή στον/στην- Προϊστάμενο/η της σχολικής μονάδας.

Άρα:

- Στην έναρξη της σχ. χρονιάς: **Αποτυπώνουν γραπτά** με απλό και σύντομο τρόπο το όραμά τους και έναν αδρό σχεδιασμό **ετήσιου προγραμματισμού**.
- Κατά τη διάρκειά της: **Καταγράφουν** συνοπτικά τις **ενέργειές** τους.
- Στη λήξη: Υλοποιούν έναν **αναστοχασμό του συνόλου** των δραστηριοτήτων που εφαρμόστηκαν (ετήσια έκθεση).

Πώς;

- Ενδεικτικός Προγραμματισμός δράσεων και ενεργειών
- Ενδεικτικό Ημερολόγιο Καταγραφής Ενεργειών Ενδοσχολικού Συντονιστή (καταγράφονται οι μηνιαίες συναντήσεις και όλες οι δράσεις/επαφές του Ενδοσχολικού Συντονιστή)
- Ενδεικτική Ετήσια Έκθεση

Άρθρο 2: Καθήκοντα και αρμοδιότητες, παρ.

11

11.Ο Ενδοσχολικός Συντονιστής (Συντονιστής Τάξεων ή Συντονιστής Γνωστικών Πεδίων) ασκεί τα καθήκοντά του **εκτός του διδακτικού ωραρίου, αλλά εντός του εργασιακού ωραρίου** του και δεν απαλλάσσεται από εξωδιδακτικές εργασίες και εφημερίες.

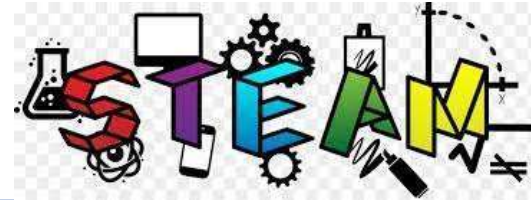
Άρα:

- Κατάλληλος χρόνος **13.15-14.00** (συναντήσεις με ολιγομελείς ομάδες εκπαιδευτικών)
- Αξιοποίηση **κοινών κενών** για συγκεκριμένες δράσεις (π.χ. ετεροπαρατήρηση διδασκαλίας, συναντήσεις με ολιγομελείς ομάδες)

Ενδοσχολικός Συντονιστής: Θεσμός υποστηρικτικός και οργανωτικός

Καινοτομία

Ενδιαφέρουσες πρακτικές

Ιδέες, πληροφόρηση, σχολικό κλίμα!

Τα δικά σας ... Ερωτήματα – Απορίες

- ▶ Να αποσαφηνιστούν τα όρια και οι αρμοδιότητες του ρόλου. Να δοθεί βοηθητικό υλικό. Να γίνει ανταλλαγή καλών πρακτικών.
- ▶ Κατανόηση των υποχρεώσεων του ενδοσχολικού συντονιστή.
- ▶ Διευκρινήσεις του ρόλου συντονιστή γνωστικών πεδίων και αντιστοιχίας σε ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα.
- ▶ Ενημέρωση και επίλυση αποριών
- ▶ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΡΟΛΟ ΚΑΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ ΚΑΙ ΜΕΝΤΟΡΑ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ-ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ.
- ▶ Να αποσαφηνιστεί ο ρόλος του συντονιστή με πρακτικά παραδείγματα.

▶ [ΦΟΡΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ – ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ](#)

Άλλα ... Ερωτήματα ; Προτάσεις;

